[MANIFESTO OF DIGITAL DECAY]

```
<!-->
=> ttm code -f ./inda_
   primeral.tunctons(o
   in {
       strengt: unopem
       plotsihas(minu
   }
   turntoan // A kertt
=>
```

A Kerttől az Üvegházig

Weboldalkészítés, archívum és organikusság az artpool.hu harminc éve alatt.

[..]

Tölgyes László András szövege alapján.

STALKER

AZ ORGANIKUSSÁG NEM A FORMA, HANEM A GONDOZÁS TULAJDONSÁGA.

Ígéret

Ígéret

1995-ben a web ígéret volt. Az artpool.hu nem reklámfelületként, hanem gondolkodási formaként indult (Galántai György és Klaniczay Júlia tervei alapján).

Harminc évvel később, a szuperintelligencia és az automatizáció korában, a puszta túlélés provokáció.

> EXECUTE_THESIS: A gép nem tudja maradéktalanul betakarítani, ami élő.

STALKER

A Hálózat a *Honlap* Előtt (1983–1995)

A web nem egy új eszköz érkezése volt, hanem a ‘kapcsolatművészet’ új médiuma. Az Örök Hálózat (Robert Filliou) már létezett.

I. KORSZAK: A KERT (1995–2000)

A navigáció mint értelmezés.

+ Nincs adatbázis. Nincs CMS. Minden statikus HTML oldalt kézzel, FTP-n töltöttünk fel.

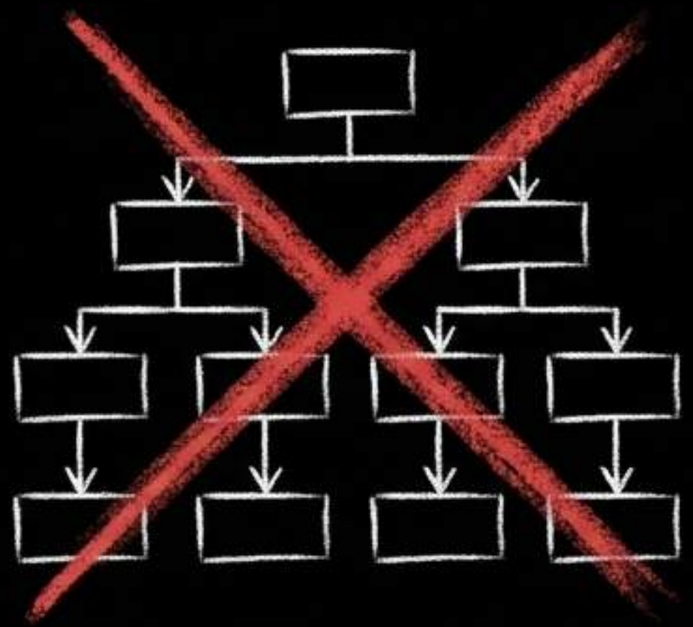
+ A szegénység tanulsága: Minden link tudatos, emberi döntés volt.

+ A látogató útvonala nem fogyasztás volt, hanem jelentésteremtés. A hálózat bejárható volt, az információtömeg értékrendszerré állt össze (Bálint Anna nyomán).

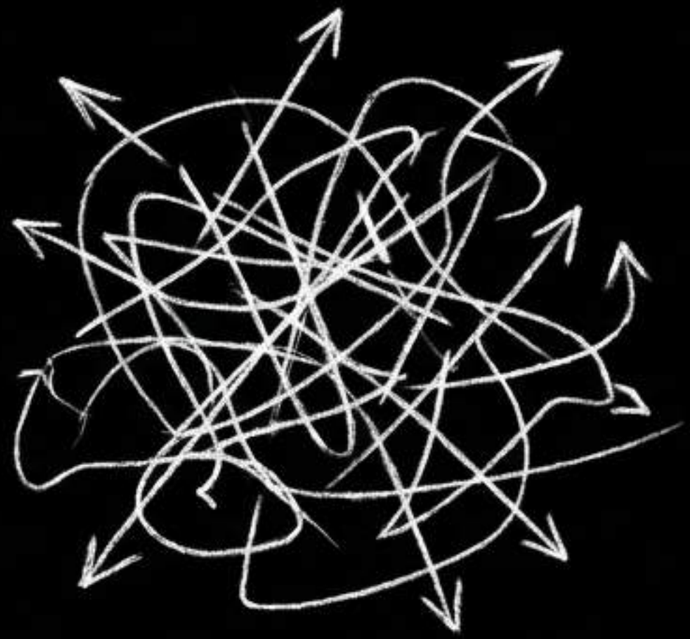

STALKER

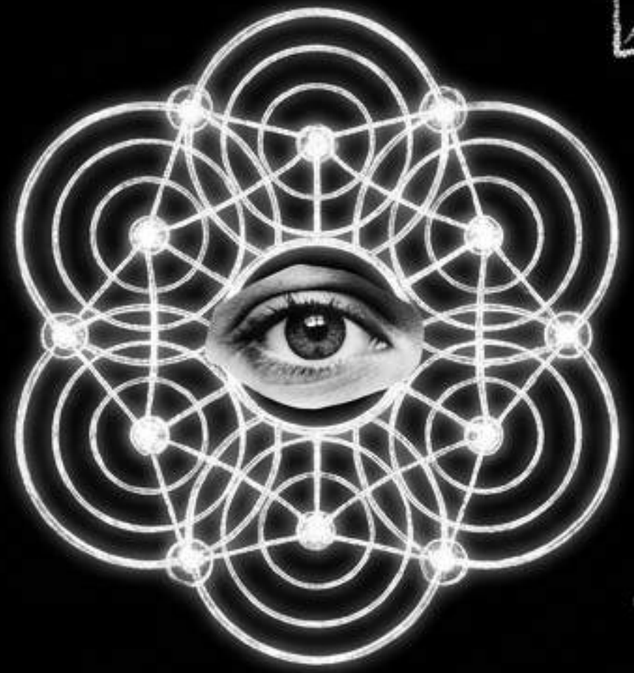
A Holarchia Anatómiája

Fa: Hierarchia
(Alárendelt)

Rizóma: Vad burjánzás
(Gondozatlan)

Kert: Holarchia
(Művelt, szándékos, egymásba ágyazódó)

A kert a rizóma és a fa közötti harmadik út. Van szándék, választás, metszés és gondozás, mégsem merev. Olyan részekből áll, amelyek maguk is egészek.

A művész feladata nem lezárt művek létrehozása, hanem területek építése és gondozása. – Galántai György (1997)

STALKER

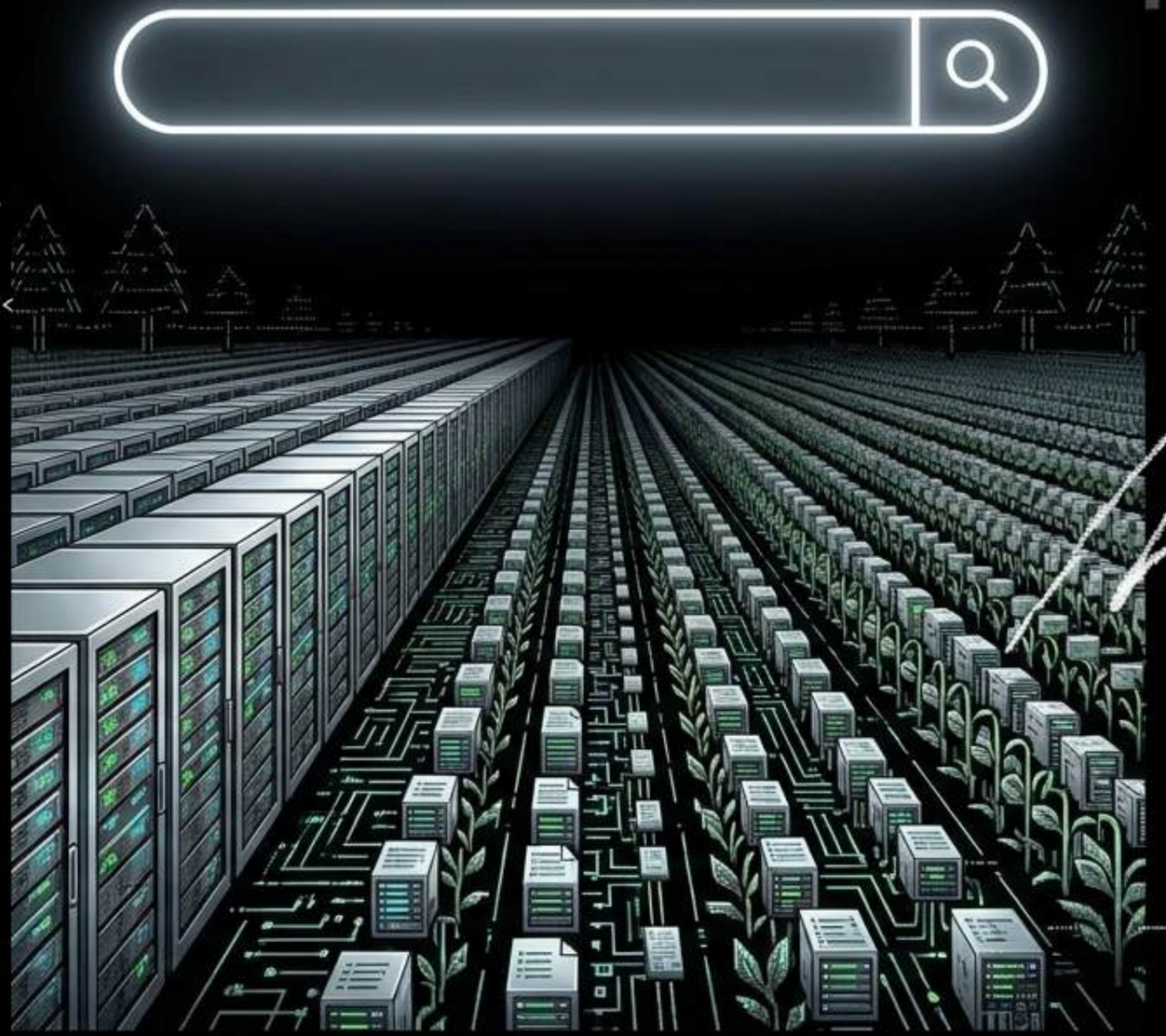
II. KORSZAK: AZ ÜLTETVÉNY ÉS A VÁROS (2000–2012)

A bejárás halála. Megszületik *az ugrás*.

> **A Keresőmotor:** A PageRank algoritmus a kézzel létrehozott emberi kapcsolatokat a gépi rangsor nyersanyagává tette.

> **A CMS (Tartalomkezelők):** A tartalom és a forma szétvált. A szerző már nem oldalt ír, csak mezőket tölt ki.

> **Az Eredmény:** Elveszett a kéznyom. A kertből mérhető, optimalizált, monetizálható ültetvény lett. A hatékonyság és a skála tere.

III. KORSZAK: A FOLYAM ÉS A SÖTÉT ERDŐ (2012–2022)

Az enshittification kora (Cory Doctorow).

[DIGITAL MASKING TAPE]
"A Folyam (The Stream): A kert időtlen tudástér. A hírfolyam pillanatnyi, és mindig csak az utolsó elem számít. A közösségi média győzelme az emlékezet felett."

[DIGITAL MASKING TAPE]
[RAW ASCII ARROW: > -->]

[DIGITAL MASKING TAPE]
"A Sötét Erdő (Yancey Strickler): A nyílt web veszélyes hellyé (trollok, reklámok) vált. A valódi kommunikáció zárt, privát terekbe menekült. Az erdő csendesnek tűnik, pedig tele van élettel – csak mindenki rejtőzik."

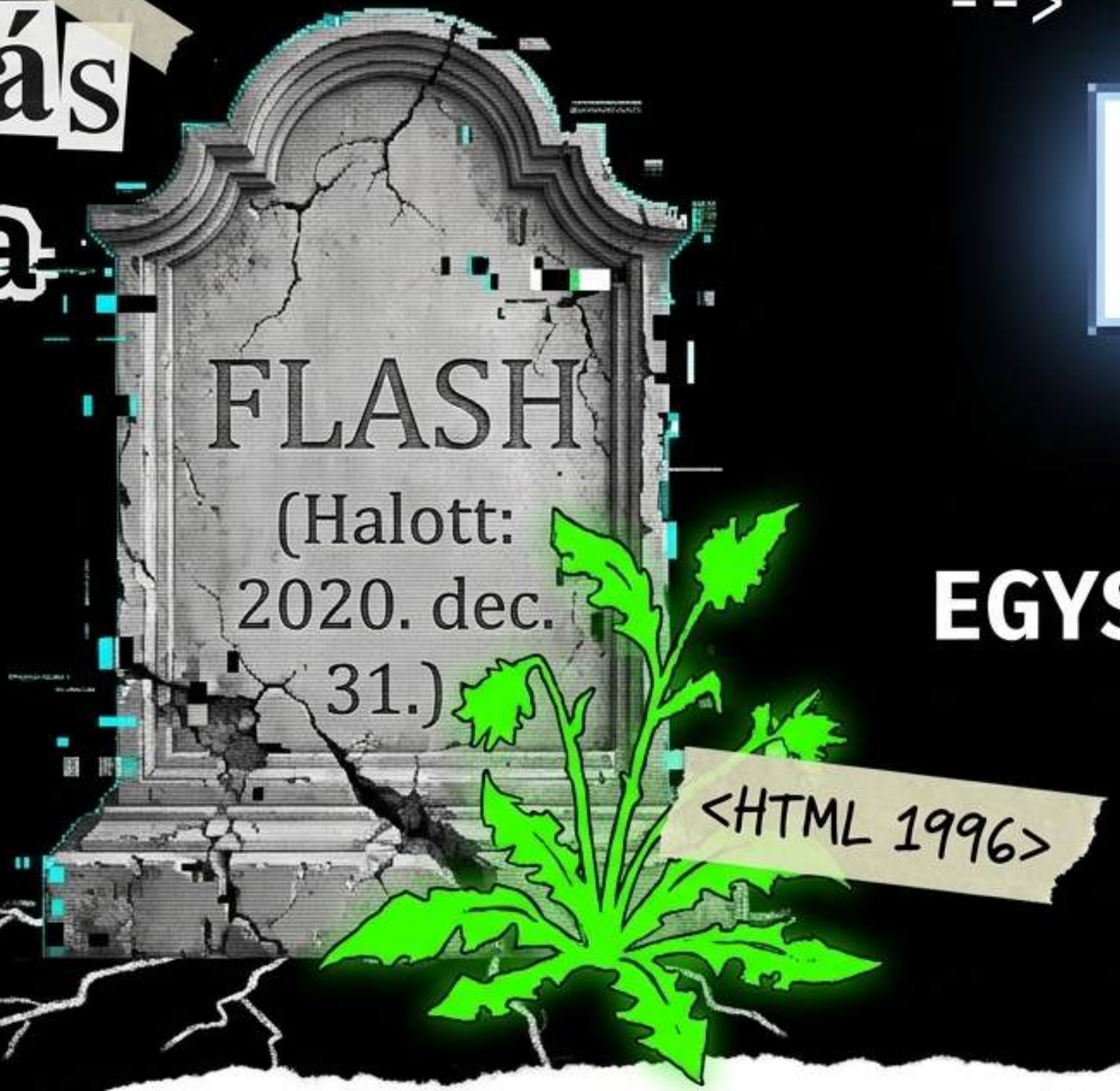
[DIGITAL MASKING TAPE]
[RAW ASCII ARROW: > -->]

STALKER

A Pusztulás Esztétikája

A fejlett technológia (Flash, zárt bővítmények) elrohadt, és magával rántotta egy évtized tartalmát.

-->

-->

AZ EGYSZERŰSÉG TARTÓS.

Az 1996-ban kézzel írt sima HTML ma is megjelenik bármely böngészőben. A hosszú élet mérnöki tervezési döntés: ami kevés feltételezésre épül, kevés ponton törhet el.

STALKER

IV. KORSZAK: AZ AUTOMATIZÁLT ÜVEGHÁZ (2022–2026)

A machine-first web és a látogató eltűnése.

Vibe Coding (Karpathy):
A szándékot az ember mondja, a kódot a gép írja.

Az Interfész Halála:
Az AI-alapú válaszgép összefoglalja az oldalt. A felhasználó el sem jut a forráshoz. A kertben már senki sem sétál.

A Halott Internet:
A forgalom nagy része gépek egymás közötti kommunikációja. Az automatizált üvegházban kontrollált a klíma, de nincs kertész.

STALKER

A Betakarítás Paradoxona

Az artpool.hu nyitottsága 1995-ben az információ szabadságát jelentette. Ma ez a gépi kisajátítás (LLM adatbányászat) nyersanyaga.

A Wayback Machine robotjai nem boldogulnak [redacted] az artpool.hu bonyolult, kézzel szőtt linkszerkezetével (árva oldalak). De az LLM-ek mindent felfalnak.

Ki arat a kertben, és kinek a hozzájárulásával?

STALKER

A Hamis Organikusság Anatómiája

FORMAI Organikusság (Design Divat)

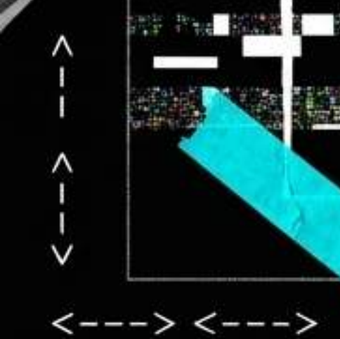
- Hullámos vonalak, biomimetikus minták.
- Folyékony (anti-grid) elrendezés.
- Működés: Teljesen gépies, sablonból generált, gyorsan eltűnő.

Halott.

STRUKTURÁLIS Organikusság (artpool.hu)

- Ránézésre szögletes, 1997-es, statikus HTML.
- Autopoiesis (Maturana/Varela): Önmagát hozza létre és tartja fenn.
- Működés: Növekedés, anyagcsere, elhalás. Gondozást igényel.

Élő struktúra.

STALKER

Az Ellenállás Gesztusa: A Gondoskodás

Roddy Hunter performansza az automatizáció korában.

<----->_.>>
<< <--

86 napon át, naponta egy véletlenszerű artpool.hu oldal kézi lementése a múzeumban.

Amit kézzel építettek, annak megőrzése is csak kézzel lehetséges. A megőrzés maga a gondozás. A Derrida-féle archívumláz (szorongás és vágy) itt a gondoskodás formáját ölti.

⟶ (---> ⟶ A KERTÉSZET NEM AUTOMATIZÁLHATÓ. ⟵ ..)

STALKER

Cultura = Colere

---------->

A latin colere jelentése egyszerre művelni, lakni, gondozni és tisztelni. A kultúra eredeti értelmében kertészet.

CULTURA

Heidegger: A technika két arca. A Gestell (a világ pusztán készletté tétele, az üvegház) vs. Poiészisz (az előhozás, a dolgok hagyása, a kert).

Stiegler: A technika pharmakon (méreg és gyógyszer egyszerre). Nem önmagában jó vagy rossz, hanem a gondozási gyakorlatoktól függ. A gép lehet kertészsegéd, de nem lehet a kertész.

^^^^

---------->>>>>

STALKER

Irányzatok: Az Út Kettéválik

Small Web / *Digitális Kert*

A Digital Garden mozgalom (Maggie Appleton), Indie Web, decentralizáció (Fediverzum). Visszatérés a kézzel kódolt, lassan érlelődő, személyes hálózatokhoz. (Galántai 1997-es programjának reneszánsza).

2026

A

B

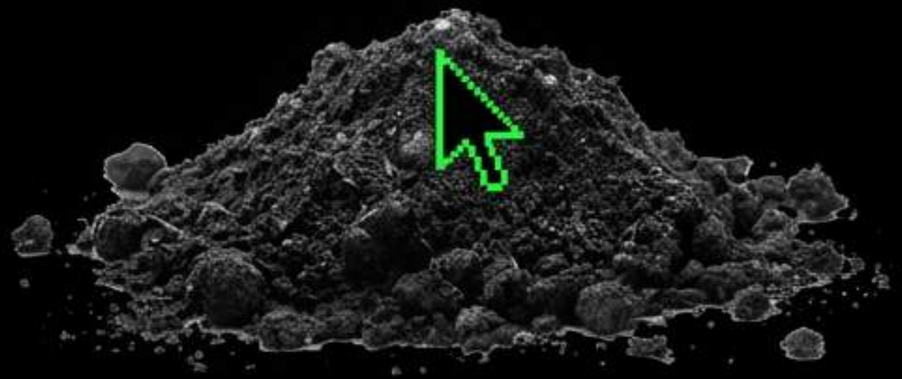
A Halott Internet *(Dead Internet)*

Vibe coding, gépileg generált zaj, végtelen szimuláció, és a zárt platformok sötét erdeje.

STALKER

Tudunk-e még kertészek lenni?

Csak az marad meg, amit gondoznak.

STALKER